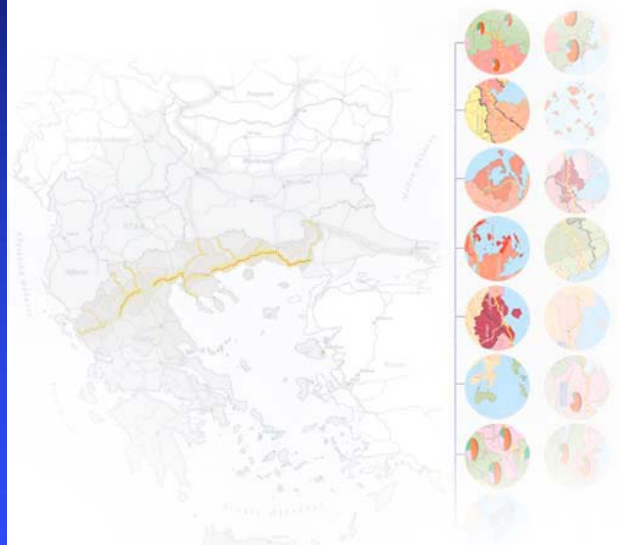

1η έκθεση επιδράσεων της Εγνατίας Οδού

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΔΙΕΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ ΟΔΟΥ:
ΣΥΝΟΧΗ - ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Εισηγητής: Δρ Αθηνά Γιαννακού

σκοπιμότητα

Το ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ συντάσσει:

- ◆ **Ετήσιες Εκθέσεις Αποτελεσμάτων:** Εξέλιξη των βασικών μεγεθών που παρακολουθούνται μέσω του συστήματος δεικτών.
- ◆ **Εκθέσεις Επιδράσεων της Εγνατίας οδού:** Περιοδικές εκθέσεις για την κατάσταση και την εξέλιξη των ζωνών επιρροής της Εγνατίας Οδού και των κάθετων αξόνων, καθώς και για ειδικά ζητήματα.
- ◆ **1η Έκθεση Επιδράσεων:** Εκτίμηση μιας αρχικής κατάστασης της Ζώνης IV, καθώς και ορισμένων αλλαγών μετά την πρώτη φάση λειτουργίας της Εγνατίας οδού - **βάση για την αποτίμηση της συμβολής της στο μέλλον.**

παρατηρητήριο της εγνατίας οδού

ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.

το πλαίσιο ανάλυσης

- **Μελέτη των αποτελεσμάτων 30 δεικτών**
- **Βασική εισροή:** τα κείμενα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πολιτική οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, την πολιτική μεταφορών και τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα, και τον χωρικό σχεδιασμό σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- **Πλαίσιο ανάλυσης-παράμετροι:** κεντρικοί στόχοι της Ευρωπαϊκής πολιτικής:
 - ◆ **Κινητικότητα – Προσπελασιμότητα**
 - ◆ **Οικονομική και κοινωνική συνοχή**
 - ◆ **Ισορροπία και δικτύωση οικισμών**
 - ◆ **Ποιότητα περιβάλλοντος**

περιφερειακή ανάπτυξη και Εγνατία

- **Η Εγνατία οδός αποτελεί, συστατικό στοιχείο του αναπτυξιακού και χωροταξικού προγραμματισμού:**

- ◆ αποτελεί τον βασικό αναπτυξιακό άξονα των 5 Περιφερειών,
- ◆ συμβάλλει στη χωροταξική ένταξη των Περιφερειών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο,
- ◆ απορροφά ένα σημαντικό μέρος της χρηματοδότησης του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (ΚΠΣ) 2000-2006 για όλες τις δράσεις και τα έργα που πραγματοποιούνται στη Ζώνη των 5 Περιφερειών.

- **Θεσμοθετημένος χωροταξικός σχεδιασμός και Εγνατία Οδός – Παρατηρητήριο:**

«είναι προφανής η αναγκαιότητα συνεργασίας του Παρατηρητηρίου με τον τρέχοντα χωροταξικό σχεδιασμό σε επίπεδο Περιφέρειας, ιδιαίτερα για θέματα που αφορούν στον ενδοπεριφερειακό χώρο και τις επιπτώσεις στη χωρική οργάνωση αλλά και στον άμεσο συνοριακό χώρο».

παρατηρητήριο της εγνατίας οδού

ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.

γενική επισκόπηση των 5 περιφερειών διέλευσης της Εγνατίας Οδού

- 50% της συνολικής έκτασης της χώρας
- 35,5% του πληθυσμού της χώρας,
- 33% του συνολικού εθνικού Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος (ΑΕΠ),
- 60% της παραγωγής ενέργειας στη χώρα
- 41% των εξαγωγών της χώρας
- 33% της απασχόλησης στη χώρα
- 33% της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας της χώρας (ΑΠΑ, μέγεθος που χρησιμοποιείται για την μέτρηση του συνολικού παραγόμενου προϊόντος)
- Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ των 5 περιφερειών το 2001 ήταν 11.174€, χαμηλότερο από το μέσο εθνικό κατά κεφαλήν ΑΕΠ (12.008€) και αντιστοιχούσε σε 68,7% του μέσου κατά κεφαλήν ΑΕΠ της ΕΕ25 (σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης).

κινητικότητα – προσπελασιμότητα: κυκλοφοριακά χαρακτηριστικά

- Οι **υψηλότεροι κυκλοφοριακοί φόρτοι** καταγράφονται μεταξύ των κόμβων Κ4 (κόμβος TITAN) και Σερρών: **54.100** οχήματα ημερησίως.
- Το 2004 η ΕΜΗΚ σε όλα τα λειτουργούντα τμήματα φτάνει ή ξεπερνά το 80% της πρόβλεψης του 2010. Σε ορισμένα τμήματα του Ανατολικού Τομέα ξεπερνά το 100%.
- Σε όλο το μήκος της Εγνατίας οδού η σύνθεση της κυκλοφορίας είναι σχετικά σταθερή. Μεγάλα οχήματα 10 έως 20%, μισά αρθρωτά πολύ μεγάλα φορτηγά οχήματα και τα υπόλοιπα φορτηγά μεσαίου ή μεγάλου μεγέθους.
- Στα περισσότερα τμήματα της Εγνατίας, οι τρέχοντες φόρτοι κυκλοφορίας επιτρέπουν **μέσες ταχύτητες** κοντά στις ταχύτητες μελέτης, **120 χλμ/ώρα**.
- Μείωση χρονοαποστάσεων: ο χρόνος διαδρομής από τη Θεσσαλονίκη προς την Ηγουμενίτσα θα μειωθεί περισσότερο από 180 λεπτά, ενώ το ταξίδι Θεσσαλονίκη – Κήποι θα μειωθεί κατά 120 λεπτά.

κινητικότητα – προσπελασιμότητα: ωφελούμενος πληθυσμός

- **Πληθυσμός που βρίσκεται σε απόσταση 50 km από τις έδρες των Νομών της Ζώνης II:** 2.588.037 κάτ. – 1/4 του πληθυσμού της χώρας.
- **Πληθυσμός που βρίσκεται σε απόσταση 150 km από τις έδρες των Περιφερειών της Ζώνης IV:** 3.517.605 κάτ. – 1/3 του πληθυσμού της χώρας.
- Σε απόσταση 150 km επί του οδικού δικτύου η **Θεσσαλονίκη** έχει πρόσβαση σε πληθυσμό 2,3 εκ. κατοίκους, **64%** του συνολικά ωφελούμενου πληθυσμού.
- Η **Κοζάνη** έχει πρόσβαση σε 2,2 εκ. κατοίκους, **62%** του συνολικά ωφελούμενου πληθυσμού, δηλαδή **λίγο λιγότερο από τον πληθυσμό στον οποίο έχει πρόσβαση η Θεσσαλονίκη για την ίδια απόσταση.**
- Τα **Ιωάννινα** έχουν πρόσβαση στο 17% του συνολικά ωφελούμενου πληθυσμού (πληθυσμός διπλάσιος της Περιφέρειας Ηπείρου).
- Η **Κομοτηνή** έχει πρόσβαση στο 14% (λίγο λιγότερο από τον πληθυσμό της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης).

παρατηρητήριο της εγνατίας οδού

κινητικότητα – προσπελασιμότητα: μέγεθος αγοράς και εργατικό δυναμικό

- Έτος 2001 – Σύνολο Ζώνης IV: 43.130,5 εκ. €, το 1/3 του εθνικού ΑΕΠ.
- Η Κεντρική Μακεδονία παράγει > 50% του ΑΕΠ της Ζώνης IV
- Μεταβολή 1996-2000: Μεγαλύτερη αύξηση οι Περιφέρειες Ηπείρου, Δυτικής Μακεδονίας, και Θεσσαλίας.

- Έτος 2001 – Σύνολο Ζώνης IV: 1.573.537 άτ. 1/3 του δυναμικού της χώρας.
- Η Κεντρική Μακεδονία συγκεντρώνει το 50% του εργατικού δυναμικού της Ζώνης IV
- Μεταβολή 1991-2001: αύξηση κατά 13,5%, χαμηλότερη του εθνικού μέσου όρου

παρατηρητήριο της εγνατίας οδού

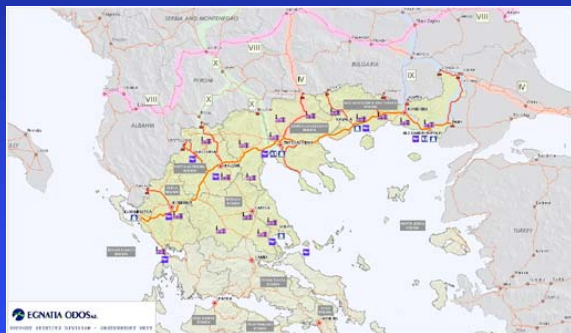
κινητικότητα – προσπελασιμότητα: προσπελασιμότητα αστικών κέντρων (Μοντέλο SASI)

- Σε **όλες τις πόλεις** και σε απόλυτα μεγέθη βελτιώνεται η προσπελασιμότητα με τη λειτουργία του άξονα
- Ως προς μια **μέση τιμή προσπελασιμότητας μεγαλύτερη βελτίωση παρουσιάζουν οι πόλεις που βρίσκονται στα άκρα του άξονα:** Ηγουμενίτσα, Ιωάννινα, Γρεβενά, Άρτα και Πρέβεζα στα ανατολικά και Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα στα δυτικά.

- Η Εγνατία Οδός συμβάλλει καθοριστικά στη **σύγκλιση του επιπέδου προσπελασιμότητας των αστικών κέντρων** στη Ζώνη επιρροής της, καθώς μειώνονται σημαντικά οι διαφορές στη χρονοαπόσταση μεταξύ τους.
- **Προσπελασιμότητα αγοράς:** Στους νομούς του δυτικού τομέα (Ιωαννίνων, Θεσπρωτίας, Γρεβενών κλπ.) που ανήκουν στην κατηγορία των φτωχότερων νομών της χώρας και της Ε.Ε., η Εγνατία Οδός επιφέρει τη μεγαλύτερη αύξηση προσπελασιμότητας

κινητικότητα – προσπελασιμότητα: προσπελάσιμες περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος

- **Λοιπά Μέσα μεταφοράς–
Ζώνη IV:** 5 λιμάνια, 8
αεροδρόμια, και το
σιδηροδρομικό δίκτυο.
- **Αναπτυξιακές υποδομές–
Ζώνη IV:** 18 Βιομηχανικές
Περιοχές (ΒΙΠΕ), καθώς και
ορισμένες άλλες παραγωγικές
σημαντικές αναπτυξιακές
υποδομές (ΒΙΟΠΑ,
προγραμματιζόμενες ΒΕΠΕ
κλπ.).
- **Τόποι τουριστικού
ενδιαφέροντος–Ζώνη IV:**
αρχαιολογικοί χώροι,
παραδοσιακοί οικισμοί,
παραθεριστικές περιοχές, τοπία
φυσικού κάλλους κλπ.

παρατηρητήριο της εγνατίας οδού

ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.

Οικονομική και κοινωνική συνοχή:

■ Επίπεδο ευημερίας

- ◆ **Έτος 2001 – μέσο κατά κεφαλήν ΑΕΠ Ζώνης IV:** 11.345,9€, χαμηλότερο από το μέσο εθνικό (11.345,4€) και αντιστοιχούσε σε 68,7% του μέσου κατά κεφαλήν ΑΕΠ της ΕΕ25 (σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης).
- ◆ Η **Κεντρική Μακεδονία** έχει το μεγαλύτερο μέσο κατά κεφαλήν ΑΕΠ
- ◆ Η **Ήπειρος** έχει το μικρότερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ

■ Επίπεδο ανεργίας

- ◆ **1998-02 – Ζώνη IV:** αύξηση της ανεργίας υψηλότερη του μέσου χώρας.
- ◆ **Έτος 2002:** και οι 5 Περιφέρειες είχαν μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας (10,9%) σε σύγκριση με τον μέσο όρο τόσο της ΕΕ 15 (7,8%) όσο της ΕΕ 25 (8,9%).

Οικονομική και κοινωνική συνοχή:

- *Σύνθεση της παραγωγής*
 - ◆ Ο τριτογενής τομέας παράγει τα 2/3 της συνολικής ΑΠΑ της Ζώνης IV, ο δευτερογενής το 24,4% και ο πρωτογενής το 10,6%.
 - ◆ Οι νομοί Ξάνθης, Θεσσαλονίκης και Κοζάνης εξειδικεύονται στον δευτερογενή τομέα, ο νομός Ιωαννίνων στον τριτογενή τομέα και όλοι οι υπόλοιποι στον πρωτογενή τομέα.
- *Σύνθεση της απασχόλησης*
 - ◆ Το 54% του πληθυσμού της Ζώνης IV απασχολείται στον τριτογενή τομέα, 24% στον δευτερογενή, και 22% στον πρωτογενή.
 - ◆ Το ποσοστό απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα είναι αρκετά υψηλό σε σύγκριση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EE15=4,2% έτος: 2001).
- *Εξωτερικό εμπόριο*
 - ◆ Σχέση εξαγωγών προς εισαγωγές: Όλες οι Περιφέρειες εμφανίζουν καλύτερη σχέση σε σύγκριση με το μέσο Χώρας, καθώς και τις λοιπές Περιφέρειες της Χώρας.
 - ◆ Από τις πέντε Περιφέρειες της Ζώνης IV περισσότερο εξαγωγικές είναι η Δυτική Μακεδονία και η Θεσσαλία.

Ισορροπία και δικτύωση οικισμών:

- *Πυκνότητα πληθυσμού*
 - ◆ 50% του πληθυσμού της Ζώνης ΙΙ κατοικεί σε περιοχές με πυκνότητες μεγαλύτερες των 1.000 κατ./ km², ποσοστό που αντιπροσωπεύει τον πληθυσμό που διαμένει στα αστικά κέντρα.
 - ◆ 1/4 του πληθυσμού της Ζώνης ΙΙ κατοικεί σε περιοχές με πολύ χαμηλή πυκνότητα (κάτω των 100 κατ./τ.χλμ.)
- *Πληθυσμιακή μεταβολή*
 - ◆ **Μεταβολή 1991-01:** 6,7%, ελαφρώς μειωμένο σε σύγκριση με το μέσο χώρας (6,9%) και πάνω από το διπλάσιο του μέσου της Ε.Ε. των 15 (3%).
 - ◆ Όλες τις Περιφέρειες παρουσίασαν αύξηση πληθυσμού. Η Κεντρική Μακεδονία και η Ανατολική Μακεδονία και Θράκη > του μέσου χώρας.
 - ◆ Οι Νομοί **Θεσσαλονίκης** και **Ξάνθης** αυξήθηκαν σε ποσοστό μεγαλύτερο του 10%
 - ◆ Σχεδόν όλα τα **αστικά κέντρα** αυξήθηκαν σε ποσοστά μεγαλύτερα του μέσου χώρας.
 - ◆ **Εντυπωσιακό είναι το ποσοστό αύξησης των τεσσάρων αστικών κέντρων της Θράκης** -Αλεξανδρούπολη, Ξάνθη, Ορεοτιάδα και Κομοτηνή (από 16,9% έως 32,1%).

παρατηρητήριο της εγνατίας οδού

ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.

ισορροπία και δικτύωση οικισμών:

- *Ταξινόμηση αστικών κέντρων*
 - ◆ Στη Ζώνη IV βρίσκονται **28 αστικά κέντρα**, εκ των οποίων τα 14 στη Ζώνη II.
 - ◆ Ένα κέντρο, η Θεσσαλονίκη, έχει χαρακτήρα μητροπολιτικής περιοχής με πληθυσμό 1 εκ. κατ. Δύο κέντρα άνω των 100 χιλ. κατοίκων (Λάρισα και Βόλος), και τα δύο στη Ζώνη III (ζώνη διέλευσης καθέτων αξόνων).
 - ◆ Τέσσερα κέντρα έχουν μέγεθος > 50.000 κατ. και δεκατρία κάτω των 30.000 κατ..
 - ◆ Από τα κέντρα άνω των 30.000 κατ. σημαντικότερη βελτίωση θέσης καταγράφουν δύο πόλεις της Θράκης, η **Αλεξανδρούπολη** (από 12η σε 8η θέση) και η **Ξάνθη** (από 13η σε 10η θέση).
- *Έλξη πόλεων*
 - ◆ Η εκτίμηση της έλξης πόλεων υπογραμμίζει την έντονη επιρροή της Θεσσαλονίκης, δηλαδή του μητροπολιτικού κέντρου της Ζώνης IV.
 - ◆ Σε σχέση με την κατάσταση πριν τη λειτουργία της Εγνατίας σαφή βελτίωση του δείκτη έλξης πόλεων παρουσιάζουν η Θεσσαλονίκη, η Κοζάνη και τα Ιωάννινα.

Ισορροπία και δικτύωση οικισμών:

■ Δικτύωση πόλεων

- ◆ Η λειτουργία της Εγνατίας Οδού, καθώς και των καθέτων αξόνων, εκ των πραγμάτων **βελτιώνει τη σύνδεση** ανάμεσα στις πόλεις.
- ◆ Σχεδόν όλα τα **δίκτυα πόλεων** σημείωσαν ρυθμούς αύξησης την τελευταία δεκαετία μεγαλύτερους του μέσου της Ζώνης IV και της χώρας.
- ◆ **Έρευνα Προέλευσης – Προορισμού έτους 1993:** η δικτύωση των πόλεων ήταν κυρίως ενδοπεριφερειακή με μόνη εξαίρεση τη διασύνδεση της Θεσσαλονίκης με την Καβάλα, τη Δράμα, την Κοζάνη και τη Λάρισα.

- ◆ **Η πρώτη διερεύνηση αποτελεσμάτων της Έρευνας Προέλευσης – Προορισμού έτους 2002** δείχνει:
 - ◆ πολύ μεγάλη αύξηση των μετακινήσεων στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη: **οι μετακινήσεις μεταξύ Καβάλας-Ξάνθης-Κομοτηνής-Αλεξανδρούπολης αυξήθηκαν σε ποσοστά από 85% έως 150%**.
 - ◆ **Αύξηση μετακινήσεων μεταξύ Θεσσαλονίκης και των παραπάνω πόλεων** – όλες επί του άξονα της Εγνατίας – από 95% (Θεσσαλονίκη-Αλεξανδρούπολη) έως 108% (Θεσσαλονίκη-Ξάνθη): **αύξηση διαπεριφερειακών διασυνδέσεων**
 - ◆ Οι **μετακινήσεις Κοζάνη-Γρεβενά αυξήθηκαν κατά 95%**, ενώ οι μετακινήσεις Κοζάνη-Θεσσαλονίκη αυξήθηκαν κατά 59%, σε ποσοστό χαμηλότερο σε σύγκριση με τις πόλεις της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

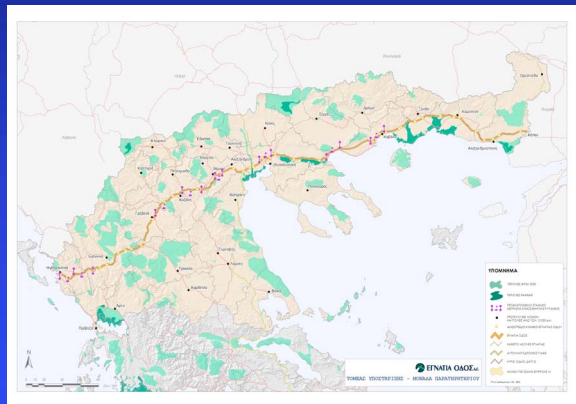

παρατηρητήριο της εγνατίας οδού

Ποιότητα περιβάλλοντος:

- *Φυσικά αποθέματα*
 - ◆ Σε συνολικό μήκος 680 km, ο άξονας διέρχεται σε ποσοστό 68% από αγροτικές καλλιέργειες, 30% από φυσικές περιοχές, 1% από υδατικά οικοσυστήματα και 1% από αστικές περιοχές.
 - ◆ Στη Ζώνη IV βρίσκονται **8 από τους 11 υγροβιότοπους** της χώρας που περιλαμβάνονται στον κατάλογο Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας της Σύμβασης Ramsar και **125 από τις 296 περιοχές** της χώρας που εντάσσονται στο δίκτυο **Natura 2000**.

Ποιότητα περιβάλλοντος:

■ Θόρυβος

- ◆ Τα μόνα τμήματα στα οποία σημειώνεται υπέρβαση άνω των **70 dB(A)** (ανώτερο επιτρεπόμενο όριο από την ελληνική νομοθεσία), εντοπίζονται στην περιαστική ζώνη της Θεσσαλονίκης για απόσταση υπολογισμού 100 μέτρων από τον άξονα.
- ◆ Το **ποσοστό του πληθυσμού** που εκτιμάται ότι εκτίθεται σε θόρυβο άνω των 70 dB(A) εξαιτίας της Εγνατίας οδού είναι μηδενικό για όλο τον άξονα.
- ◆ Αμελητέο εμφανίζεται και το ποσοστό του πληθυσμού που εκτίθεται σε θόρυβο **μεταξύ 60 και 70 dB(A)**.
- ◆ Για ένταση θορύβου **μεταξύ 50 και 60 dB(A)**, 0,3% του πληθυσμού της Κεντρικής Μακεδονίας, 0,8% Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης και 0,2% της Δυτικής Μακεδονίας φαίνεται να βρίσκεται σε κατάσταση δυνητικής όχλησης

παρατηρητήριο της εγνατίας οδού

 ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.

Ποιότητα περιβάλλοντος:

■ Ατμοσφαιρική ρύπανση

◆ **Δείκτης τοπικών επιπτώσεων (συγκεντρώσεις CO και NOx)- 100 μ. από τον άξονα**

- ◆ *Μέση συγκέντρωση CO: 22,2 μg/m³.* Οι μεγαλύτερες συγκεντρώσεις καταγράφονται στην Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας -νομοί Θεσσαλονίκης και Ημαθίας. Οι εκτιμώμενες τιμές είναι πολύ χαμηλότερες από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια για την υγεία του ανθρώπου, όπως ορίζονται στην Οδηγία 2000/69/ΕΚ (για μέση τιμή 8ώρου μέγιστη συγκέντρωση CO ίση με 10 mg/m³).
- ◆ *Επίπεδα συγκεντρώσεων οξειδίων του αζώτου (NOx):* μέση τιμή στο σύνολο του άξονα την ώρα αιχμής ίση με 25,2 μg/m. Ανώτερες τιμές παρατηρούνται στην Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας, καθώς και στο νομό Καβάλας.

◆ **Δείκτης επιπτώσεων στο φαινόμενο του θερμοκηπίου (συνολικές ετήσιες εκπομπές CO₂)**

- ◆ Η συνολική ποσότητα CO₂ που θα εκλύεται κάθε χρόνο στον άξονα της Εγνατίας οδού θα ανέρχεται σε 592 χιλιάδες τόνους, ποσότητα που αντιστοιχεί περίπου στο **3% της συνολικής παραγωγής CO₂ από τις οδικές μεταφορές της χώρας.**
- ◆ Μεγαλύτερη συνεισφορά στο μέγεθος αυτό έχει το κεντρικό τμήμα του άξονα και ειδικότερα το τμήμα που βρίσκεται εντός του νομού Θεσσαλονίκης.

παρατηρητήριο της εγνατίας οδού

 ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.

Ποιότητα περιβάλλοντος:

- *Συνοχή – αποκοπή οικισμών*
 - ◆ Προβλήματα κυριολεκτικής αποκοπής οικισμών από τον άξονα δεν εντοπίζονται.
 - ◆ **Δείκτης αποκοπής οικισμών από το εθνικό δίκτυο:** Στο σύνολο της Ζώνης ΙΙ, ο δείκτης αποκοπής μειώνεται από 56,6 (πριν την κατασκευή της Εγνατίας) σε 21,0 (μετά την κατασκευή της Εγνατίας), γεγονός που καταδεικνύει βελτίωση της συνοχής και άρα της βιώσιμης λειτουργίας των οικισμών.
 - ◆ **Θεαματική ελάττωση της τιμής του δείκτη** εντοπίζεται σε Νομούς όπου κατά το παρελθόν το εθνικό δίκτυο διερχόταν από σημαντικά αστικά κέντρα και έδρες των Νομών (Νομοί Κοζάνης, Ημαθίας, Καβάλας, Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου).

Ποιότητα περιβάλλοντος:

■ Αποκοπή φυσικών περιοχών – Εγγύτητα σε προστατευόμενες περιοχές

- ◆ **Δείκτης αποκοπής φυσικών περιοχών:** Σε μια ζώνη 2 km εκατέρωθεν του άξονα (Ζώνη Ι) η κατασκευή και λειτουργία της οδού έχει αυξήσει σε μικρό βαθμό την κατάτμηση των φυσικών περιοχών.

- ◆ **Εγγύτητα σε προστατευόμενες περιοχές:** στη Ζώνη ΙV το ένα τρίτο των περιοχών Natura 2000 έχουν τον ευαίσθητο οικολογικά πυρήνα τους σε απόσταση μικρότερη των 5 km από τον πλησιέστερο οδικό άξονα.

- ◆ Η χάραξη του άξονα της Εγνατίας επηρέασε ανεπαίσθητα την πίεση που ασκούν οι οδικοί άξονες στις προστατευόμενες περιοχές μεταβάλλοντας το ποσοστό εγγύτητας από 31,6% μόλις σε 32,7%

Ποιότητα περιβάλλοντος:

- *Διασταυρώσεις με νερά*
 - ◆ **Μέσος αριθμός διασταυρώσεων του άξονα** με τα επιφανειακά νερά (μόνιμες ή περιστασιακές ροές υδάτων, συλλογές υδάτων): 4,34 ανά χλμ. οδού.
 - ◆ **Πυκνότητα των διασταυρώσεων** του εθνικού οδικού δικτύου με τα επιφανειακά νερά (μόνιμες ή περιστασιακές ροές υδάτων, συλλογές υδάτων)
 - ◆ *Πριν την Εγνατία*: 1,1 διασταυρώσεις ανά χλμ. δικτύου,
 - ◆ *Μετά την Εγνατία*: 1,29 διασταυρώσεις ανά χλμ. δικτύου.

Συμπεράσματα Ι

Κινητικότητα – Προσπελασιμότητα

- Άμεσες επιδράσεις της Εγνατίας οδού: Αύξηση των μετακινήσεων σε όλο το βορειοελλαδικό χώρο, είτε με τη γένεση νέων μετακινήσεων είτε με την εκδήλωση ζήτησης η οποία προϋπήρχε, αλλά δεν διευκολυνόταν λόγω της ποιότητας του διαμπερούς δικτύου.
- Σαφής βελτίωση της προσπελασιμότητας ιδιαίτερα των απομακρυσμένων περιοχών
- Οι αλλαγές αυτές αναμένεται να έχουν καθοριστικές επιδράσεις στη διασύνδεση των επιμέρους περιοχών του Βορειοελλαδικού χώρου και γενικότερα στο χωρικό πρότυπο ανάπτυξής του.

Οικονομική και κοινωνική συνοχή

- Μακροσκοπικά δεδομένα που αποτυπώνουν βασικές τάσεις και μεταβολές της προηγούμενης 5ετίας ή 10ετίας, i.e. κατάσταση που έχει διαμορφωθεί μέσα από μακροχρόνιες τάσεις οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης
- Κυριαρχία της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, λόγω της ύπαρξης της Μητροπολιτικής Περιοχής Θεσσαλονίκης.
- Θετικές τάσεις σύγκλισης με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Συμπεράσματα ΙΙ

Ισορροπία και δικτύωση των οικισμών

- Η Εγνατία δημιουργεί τις προϋποθέσεις για τη διασύνδεση των οικισμών και την ανάπτυξη προτύπων χωρικής οργάνωσης προς περισσότερο πολυκεντρικά συστήματα.
- Εντυπωσιακή βελτίωση στη δικτύωση των αστικών κέντρων της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης μετά την παράδοση σε λειτουργία των αντίστοιχων τμημάτων της Εγνατίας Οδού.
- Σημείωση: η λειτουργική διασύνδεση και όχι η απλή αύξηση μετακινήσεων αποτελεί τη βάση για την ανάπτυξη τέτοιων συστημάτων.

Ποιότητα του περιβάλλοντος

- Ο σχεδιασμός, η κατασκευή και η λειτουργία της Εγνατίας οδού είτε έχει περιορισμένες και ελεγχόμενες επιπτώσεις,
- είτε οδηγεί, παρά τον αυξημένο κυκλοφοριακό φόρτο, σε συνθήκες που είναι σημαντικά καλύτερες από την προ Εγνατίας κατάσταση.

παρατηρητήριο της εγνατίας οδού

ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.